

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA
DE OPLEGGER (ONG.)
TE HOLLANDSCHEVELD
GEMEENTE HOOGEVEEN

Project: HOO.SCH.ECO
Rapportnummer: 07126068
Status: Eindrapportage
Datum: 14 februari 2008
Opdrachtgever: Bouwbedrijf J.W. Schultink
Industrieweg 35a
7905 AH Hoogeveen
Tel. 0528 - 265377
Fax 0528 - 262476
Contactpersoon: Dhr. J.W. Schultink

Uitvoerder: Econsultancy bv
Havenstraat 124
7005 AG Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.nl
Opsteller: Mw. L. Hupink-Verwoerd
Paraaf:
Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK	2
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen	3
5.3	Overige zoogdieren	4
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen	4
5.5	Libellen en vlinders	5
5.6	Vaatplanten	5
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
6.1	Broedvogels	6
6.2	Amfibieën	6
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	8

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy bv heeft van Bouwbedrijf J.W. Schultink opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan De Oplegger (ong.) te Hollandscheveld in de gemeente Hoogeveen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten, of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of onderdeel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een literatuurstudie en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen over de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd in of rond de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy bv is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde richtlijnen.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese Habitatrichtlijn en de Europese Vogelrichtlijn zijn in Natura 2000 opgenomen. De Europese wetgevingen zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet voor de soortbescherming en in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 voor de gebiedsbescherming. Nederland heeft daarmee de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde en/of zeldzame planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken wordt er in Nederland druk gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In Nederland worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (totaal ± 11.400 m²) ligt aan De Oplegger (ong.), in de kern van Hollandscheveld in de gemeente Hoogeveen (zie bijlage 1).

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 22 B, 2004 (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 233.580, Y = 524.820. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 233/524.

De onderzoekslocatie betreft een braakliggend terrein in een recent gebouwde woonwijk. Het terrein is begroeid met een ruigtevegetatie met o.a. grassen, pitrus, akkerdistel en wilg. Tijdens het veldbezoek stonden delen van het terrein onder een laag van circa 25 centimeter water.

Aan de noordzijde van de onderzoekslocatie bevinden zich huizen en tuinen. Langs de oostgrens bevindt zich deels een beukenhaag, deels een houtsingel. Aan deze zijde bevindt zich op het terrein een berk. Verder is op het terrein een aantal takkenhopen aanwezig. Aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie is een sloot aanwezig en aan de westzijde bevindt zich een paardenweide en houtsingel.

De onderzoekslocatie is gelegen in een recent gebouwde woonwijk aan de oostzijde van Hollandscheveld. De omgeving wordt gekenmerkt door weilanden met een strooksgewijze verkaveling, als gevolg van de veenontginning.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De onderzoekslocatie ligt op circa een kilometer afstand van het bosgebied het Hollandscheveld dat aangewezen is als EHS-natuur. Een bosperceel (2 ha.) dat hier onderdeel van uitmaakt, ligt op circa 250 meter afstand van de onderzoekslocatie.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De opdrachtgever is voornemens nieuwbouwwoningen op de onderzoekslocatie te realiseren. Door het gebied is de weg "De Oplegger" gepland.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen binnen de onderzoekslocatie. Verder is het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt, en zijn gegevens van de provincie Drenthe geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as, die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden.

Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. De verzamelde data van de verspreidingsatlas van vleermuizen betreffen de periode van 1986 tot 1994. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom ook geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 24 januari 2008. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezig habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels.

De wilgen op de onderzoekslocatie zijn weinig geschikt voor broedvogels. Op de onderzoekslocatie is een aantal takkenhopen aanwezig. In deze hopen vinden zangvogels wel broedmogelijkheden. Hierbij kan gedacht worden aan soorten als merel en braamsluiper. Tussen de ruigte, op de hogere drogere delen, kunnen kleine zangvogels als graspieper of roodborst nestgelegenheid vinden.

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten waargenomen: merel, koolmees, winterkoning, houtduif, ekster en kraai. Er is een smidse van lijsters aangetroffen (prooirsten bestaande uit huisjesslakken). Er zijn geen nestresten waargenomen. In de berk bevindt zich een "natuurlijke" holte die voor broedvogels te klein is om als broedplaats te fungeren. Dit geldt zeker voor soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Opgemerkt wordt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, tortelduif en huismus, maar ook ransuilen maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, dan wel de veiligheid van open water. In het wilgen(struweel) zijn uitwerpselen van kleine zangvogels aangetroffen die er op kunnen duiden dat de onderzoekslocatie als slaapplaats in gebruik is.

5.2 Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.* 1997) blijkt dat er in het uurhok, waar de onderzoekslocatie deel van uit maakt de volgende soorten vleermuizen zijn waargenomen; watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Op de onderzoekslocatie is geen bebouwing aanwezig. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten. De holte in de berkenboom is tevens ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

De directe omgeving van de onderzoekslocatie bestaat uit nieuwbouwhuizen. De meeste hiervan zijn naar verwachting voor vleermuizen ongeschikt. Een van de woningen aan de oostzijde van de onderzoekslocatie is wel geschikt voor vleermuizen door de aanwezigheid van open stootvoegen die toegang bieden tot de spouw. Door de recente bouwdatum van de omliggende woningen is het echter niet waarschijnlijk dat zich al vleermuizen hebben gevestigd. Vleermuisverblijven in de omgeving ondervinden naar verwachting geen hinder door de herinrichting van de onderzoekslocatie en er worden geen potentiële belangrijke aanvliegeroutes aangetast.

Vliegroutes en foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie zal gelet op het aanwezige habitat zeker gebruikt worden als foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen. Tijdens en na de werkzaamheden zal er echter voldoende geschikt foerageergebied in de omgeving aanwezig blijven. Hierbij kan gedacht worden aan het buitengebied, waarin ook op korte afstand het bosgebied Hollandscheveld is gelegen.

5.3 Overige zoogdieren

De onderzoekslocatie vormt een geschikt habitat voor verscheidene grondgebonden zoogdieren. Door de aanwezige vegetatie en takkenhopen zijn er voor zoogdieren op de onderzoekslocatie tal van plekken om te schuilen. Hierbij kan gedacht worden aan soorten als muis, egel, haas en kleine marterachtigen. Tijdens het veldbezoek is een aantal muizenholen waargenomen. Voor de meeste algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor de eekhoorn en de steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen sporen aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door één van beide soorten.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON (jaarverslag 2005) zijn in het 5x5 kilometerhok, waar de onderzoekslocatie deel van uitmaakt, is alleen de bruine kikker in de nabijheid waargenomen. Het Natuurloket geeft aan dat het kilometerhok niet is onderzocht op amfibieën. Bij de provincie Drenthe zijn gegevens aangevraagd, ook hierbij bleek het kilometerhok niet onderzocht te zijn. Bij de gemeente Hogeveen is het niet bekend dat er in de omgeving van de onderzoekslocatie ecologische onderzoeken zijn uitgevoerd.

De onderzoekslocatie vormt een geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. De sloot die zich aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie bevindt kan onderkomen bieden aan beide soorten. Op de onderzoekslocatie kunnen ze beschutting vinden tussen de ruigte en onder de takkenhopen. Tijdens het veldbezoek is een aantal mogelijke schuilplaatsen als onder boomstronken gecontroleerd. Hierbij zijn geen amfibieën of reptielen aangetroffen. Tijdens het veldbezoek, dat in de winter heeft plaatsgevonden stonden delen van het terrein onder een laag van circa 25 centimeter water. Indien deze natte omstandigheden in het voorjaar aanhouden, is het mogelijk dat kikkers en padden eieren in het water op de onderzoekslocatie afzetten.

De rugstreeppad is een streng beschermde soort die graag van dergelijke ondiepe wateren gebruik maakt. Ondiepe wateren warmen snel op en zijn voor de rugstreeppad toegankelijk omdat deze soort moeilijk kan zwemmen. De rugstreeppad komt in elke provincie voor, behalve in Groningen, maar doordat het kilometerhok niet is onderzocht is het onbekend of deze soort in de omgeving van de onderzoekslocatie voorkomt. Het is bekend dat de rugstreeppad zich in tijdelijke wateren voortplant.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Ook voor vissen geldt dat de onderzoekslocatie niet geschikt is door het ontbreken van geschikt water. Het aanwezige water droogt in de zomer op. De sloot, die zich aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie bevindt, kan wel onderkomen bieden aan vissen. De sloot wordt door de ingreep op de onderzoekslocatie niet aangetast waardoor er geen overtredingen van de Flora- en faunawet te verwachten zijn met betrekking tot beschermde vissen als bijvoorbeeld de kleine modderkruiper.

5.5 Libellen en vlinders

Voor libellen geldt dat ze geschikt water nodig hebben ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan in het volledige voortplantingsseizoen van libellen, kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is in de huidige situatie zich te vestigen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002).

Beschermde dagvlinders hebben specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is niet te verwachten dat er binnen de onderzoekslocatie voldoende geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

De onderzoekslocatie bestaat uit gras met een pioniervegetatie met verschillende ruigtesoorten. Een deel van het terrein bestaat uit opslag van wilgen. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vaatplanten waargenomen:

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Standplaats
kruipende boterbloem	Ranunculus repens	voedselrijk
akkerdistel	Cirsium arvense	verstoorde, voedselrijke bodem
pitrus	Juncus effusus	natte, voedselrijke, zure bodem
guldenroede	Solidago spec.	droog tot vochtig, voedselrijk
bonte gele dovenetel	Lamium purpureum	verwilderde tuinplant
vogelmuur	Stellaria media	vochtig, voedselrijk
ridderzuring	Rumex obtusifolius	vochtig, nat, voedselrijk omgewerkte grond
grote brandnetel	Urtica dioica	droog tot vochtig, voedselrijk
hondsdraf	Glechoma hederacea	droog tot vochtig, voedselrijk
harig wilgenroosje	Epilobium hirsutum	vochtig tot nat, voedselrijk
schapezuring	Rumex acetosella	droge, zure grond
paarse dovenetel	Lamium purpureum	voedselrijk, zware grond

De aanwezigheid van water; de zuurgraad van de bodem; de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. De meeste beschermde soorten stellen specifieke eisen aan de groeiomstandigheden. De planten op de onderzoekslocatie geven aan dat de bodem voedselrijk, zuur en vochtig is. In dergelijke pioniersvegetaties zijn geen beschermde soorten te verwachten. De meeste beschermde vaatplanten en de daarbij behorende specifieke groeiomstandigheden zijn zeldzaam te noemen en zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

In kader van de voorgenomen plannen zijn er overtredingen te verwachten voor broedvogels en voor amfibieën niet uit te sluiten. Voor de overige soortgroepen zijn door het ontbreken van geschikt habitat voor beschermde soorten geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de wetgeving. Voor de algemeen voorkomende beschermde soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichtingen een vrijstelling van artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet (soorten van tabel 1, zie ook bijlage 4). Voor de overige beschermde soorten geldt geen vrijstelling bij de uit te voeren ruimtelijke ontwikkelingen. Voor de strikt beschermde soorten (soorten van tabel 3) en voor vogels geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet en dient bij verstoring daarom altijd een ontheffing aangevraagd te worden. Voor vogels wordt over het algemeen geen ontheffing verleend als de overtreding te voorkomen is door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, wordt bepaald of er een effect valt te verwachten en of er een verslechtering of verstoring onderzoek dan wel een passende beoordeling uitgevoerd moet worden. Voor een toetsing aan de Natuurbeschermingswet, spelen vaak andere facetten mee zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De EHS zal niet worden aangetast door de herbestemming van de onderzoekslocatie.

6.1 Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen. Spechtsoorten, kolonievogels en de meeste roofvogels zijn het gehele jaar beschermd omdat de nestplaats, bomengroep of boomholte ook buiten het broedseizoen gebruikt wordt of omdat deze soorten enkel gebruik maken van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid.

Voor de te verwachten broedvogels op de onderzoekslocatie geldt dat indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen aanvangen, of de onderzoekslocatie ongeschikt maken voor broedvogels, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Uitgangspunt is dat er geen broedende vogels op het moment van ingrijpen aanwezig zijn binnen het te verstoren gedeelte van de onderzoekslocatie. Er wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Geldend is de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Amfibieën

Streng beschermde amfibiesoorten

Het is onbekend of de rugstreeppad, als streng beschermde soort, in de omgeving van de onderzoekslocatie voorkomt. De soort maakt graag van ondiepe wateren, zoals op de onderzoekslocatie aanwezig, gebruik. De voortplantingsperiode van de rugstreeppad is vanaf half april tot juli. Indien er voldoende water in het voorjaar op het terrein aanwezig is, is het mogelijk dat de rugstreeppad van de onderzoekslocatie gebruik maakt. Voor de rugstreeppad geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling geen vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring noodzakelijk is. Indien in het voorjaar het water op de onderzoekslocatie nog aanwezig is, is het noodzakelijk om in de maand mei de onderzoekslocatie te inventariseren op het voorkomen van de rugstreeppad.

Algemene amfibiesoorten

Indien de natte omstandigheden in op de onderzoekslocatie het voorjaar aanhouden, is het eveneens mogelijk dat bruine kikkers en gewone padden eieren in het water afzetten. De periode van voortplanting van de gewone pad en de bruine kikker is van maart tot juli. Voor beide soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Dat neemt echter niet weg dat aan de zorgplicht moet worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. In dit geval kunnen eiklumpen en individuen van deze, minder streng beschermde soorten, verplaatst worden naar geschikt water in de omgeving.

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy bv heeft in opdracht van Bouwbedrijf J.W. Schultink een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de De Oplegger (ong.) te Hollandscheveld in de gemeente Hoogeveen.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

Tijdens het veldbezoek zijn algemeen voorkomende vogelsoorten waargenomen. Het wilgenstruweel biedt weinig broedmogelijkheden, maar in de aanwezige takkenhopen en tussen de ruigte kunnen kleine zangvogels tot broeden komen. Vleermuizen gebruiken de onderzoekslocatie naar verwachting alleen om te foerageren. Indien de natte omstandigheden in het voorjaar aanhouden is het mogelijk dat amfibieën eieren afzetten in het water. Het is daarbij niet uitgesloten dat de beschermde rugstreeppad daarbij van de onderzoekslocatie gebruik maakt.

Voor overige beschermde soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat.

Maatregelen ter voorkoming van negatieve effecten:

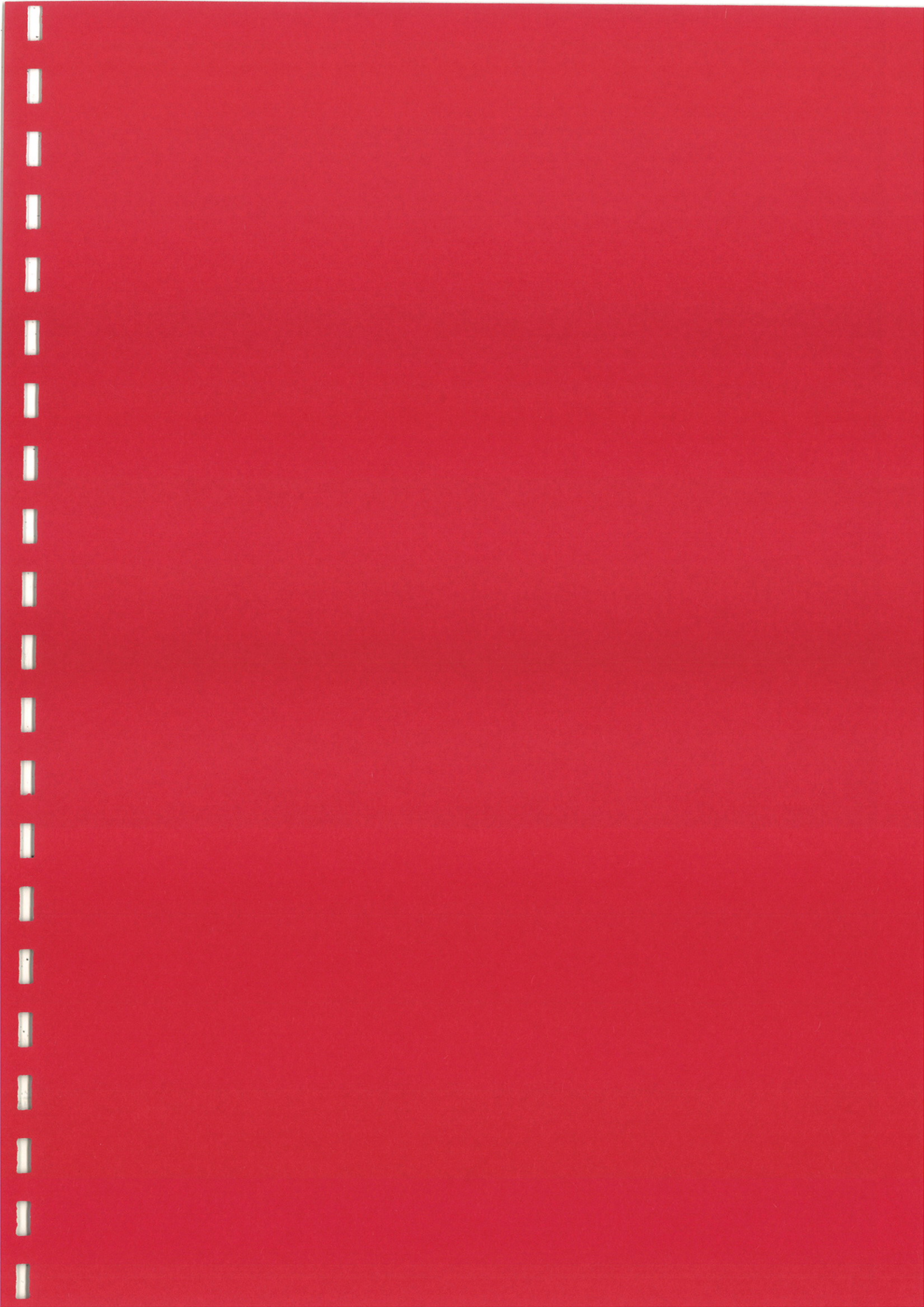
Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren. Daarnaast geldt de zorgplicht met betrekking tot algemeen voorkomende amfibieën. Indien van toepassing dienen hierbij voorafgaand aan de werkzaamheden eiklonpen en individuen verplaatst te worden naar geschikt water in de omgeving.

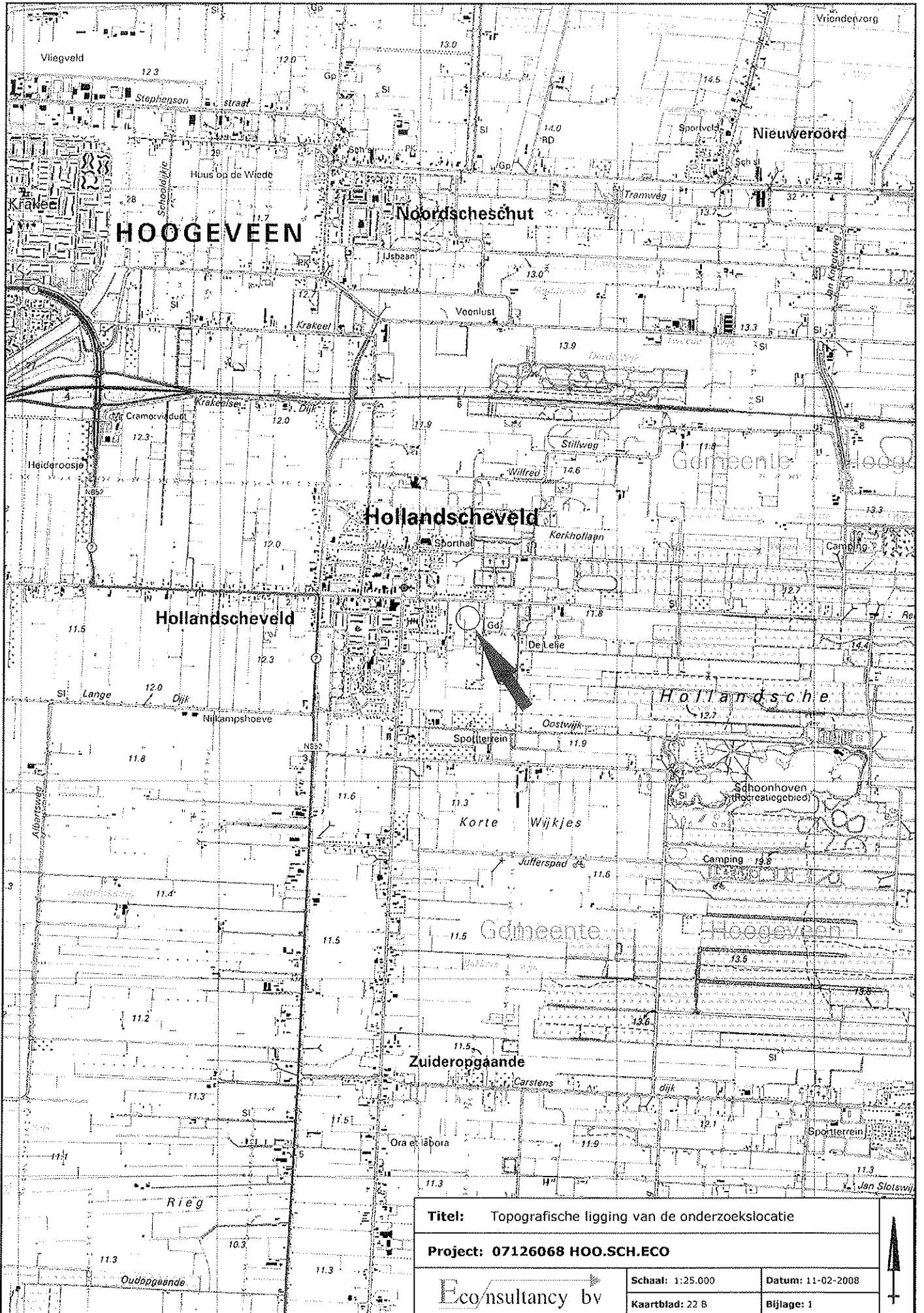
Noodzaak tot nader onderzoek

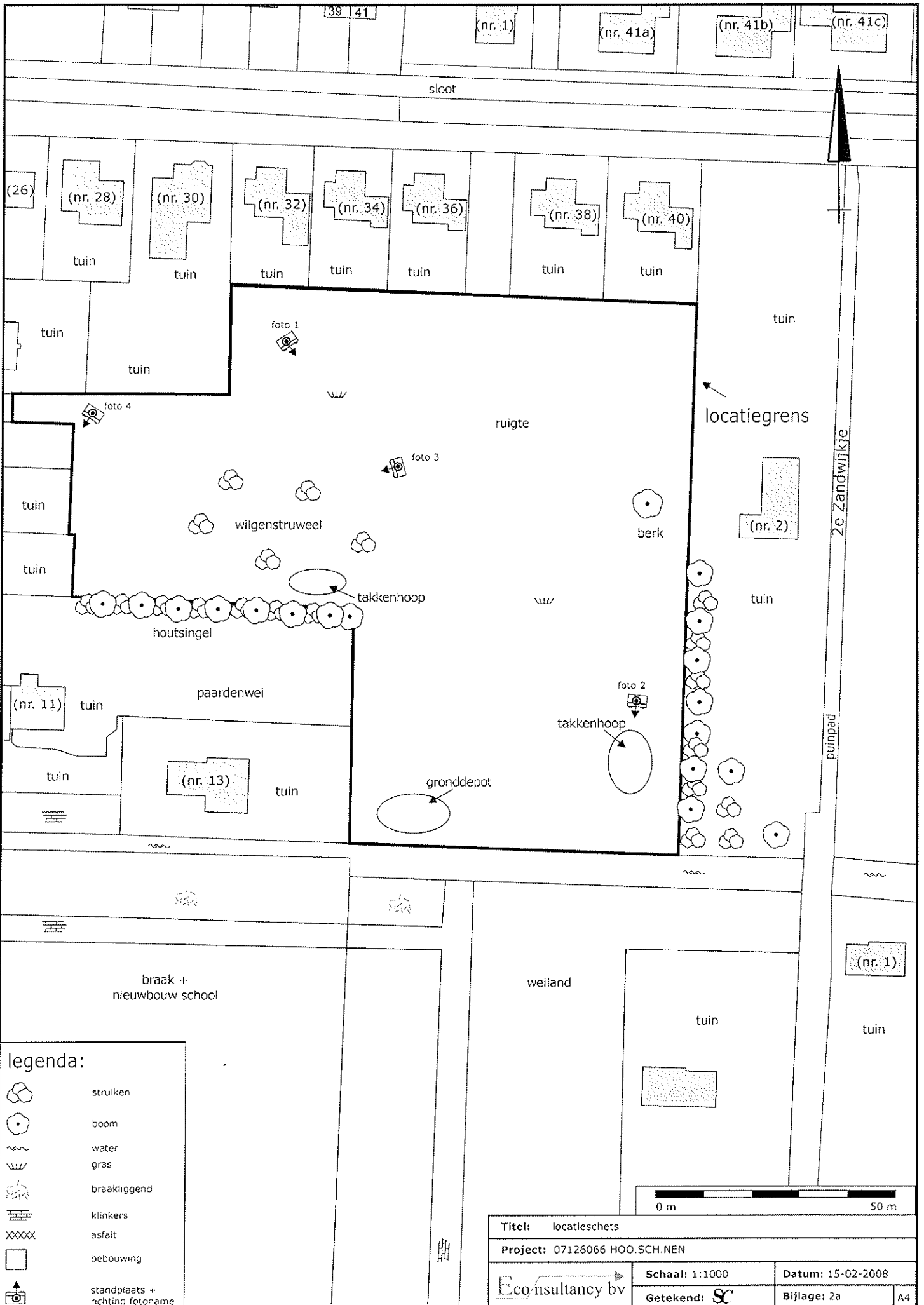
Nader onderzoek naar het voorkomen van de rugstreeppad is alleen dan noodzakelijk indien in het voorjaar het water op de onderzoekslocatie, en daarmee voortplantingsmogelijkheden, nog aanwezig is.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van voor het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is, en er geen rugstreeppadden van de onderzoekslocatie gebruik maken.

legenda:

	struiken
	boom
	water
	gras
	braakliggend
	klinkers
	asfalt
	bebouwing
	standplaats + richting fotonaam

Titel: locatieschets	
Project: 07126066 HOO.SCH.NEN	
Ecoconsultancy bv	Schaal: 1:1000
	Getekend: SC
Datum: 15-02-2008	Bijlage: 2a
	A4

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 1. Het water op de onderzoekslocatie.

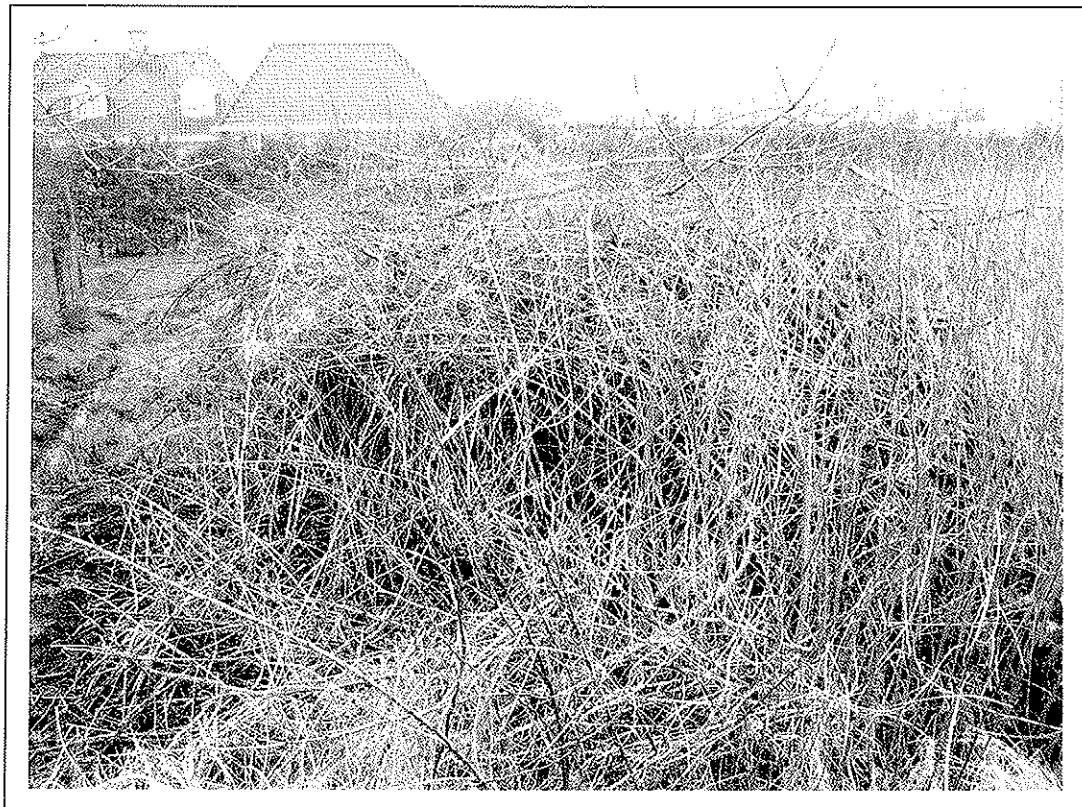

Foto 2. Takkenhopen, geschikte broedgelegenheid voor vogels.

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

Foto 3. Ruigte en struweel.

Foto 4. De omgeving van de onderzoekslocatie.

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Bal, D., Beije, H.M., Fellingner, M., Haveman, R. Opstal, A.J.F.M. van en Zadelhoff, F.J. van, 2001. Handboek Natuurdoeltypen, Tweede, geheel herziene editie. Wageningen, 2001. Expertisecentrum LNV, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A, Zoogdierenvereniging VZZ, Eco Consult&projectmanagement, Vleermuizen en planologie, cursusdictaat, 2005.
- Lange, L., Twisk, P., Winden, A. van, Diepenbeek, A. van 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming 2003, 2de druk, Utrecht.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Nöllert, A.&C., 2001. Amfibieëngids van Europa. Tirion Uitgevers bv, Baarn
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

GERAADPLEEGDE INTERNETSITES

- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.natuurkalender.nl (beperkte verspreidingsgegevens)
- www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders en libellen)
- www.drenthe.nl (natuurgegevens provincie Drenthe)
- www.atlasgroengelderland.nl
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is de enige wet die de bescherming van wilde dier- en plantensoorten in Nederland regelt. In deze wet zijn de soortbeschermingsparagrafen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn opgenomen. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om de in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen (zie tabel I). De Flora- en faunawet hanteert een drietal beschermingscategorieën (zie tabel II). De volledige lijsten met beschermde soorten zijn (vanwege de omvang) terug te vinden op de website van het Ministerie van LNV. Indien een activiteit niet verstorend werkt of geen nadelige gevolgen heeft, waardoor aangetoond kan worden dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden voor de in het gebied voorkomende beschermde soorten, hoeft er in de meest voorkomende gevallen geen ontheffing aangevraagd te worden. Ook al vindt er geen overtreding plaats dan dient er ten alle tijden rekening gehouden te worden met de Algemene Zorgplicht (Tabel III).

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
Artikel 12	Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voor verstoring bij alle overige activiteiten is wel een ontheffing nodig. De ontheffingaanvraag wordt dan getoetst aan het criterium 'Doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' (de zogenaamde 'lichte toets').
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets').
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang.

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

In oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. De Natuurbeschermingswet omvat de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Door de verankering van de Europese wetgeving in de Natuurbeschermingswet ten aanzien van gebieden zullen de termen habitat- en vogelrichtlijngebied komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie.

In Nederland wordt een vergunningsstelsel toegepast waardoor een zorgvuldige afweging rondom projecten die gevolgen kunnen hebben in en op Natura-2000 gebieden gewaarborgd is. De vergunningen worden beoordeeld en afgegeven door de provincies of door het ministerie van LNV via Dienst Regelingen. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. In deze plannen staat wat wel en wat niet mag in en om een Natura-2000 gebied. Tot die tijd zal er per project beoordeeld moeten worden of er een mogelijk significant effect te verwachten valt op een beschermd gebied. In de Natuurbeschermingswet zijn tevens de Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands (Verdrag van Ramsar, Wetlands conventie) opgenomen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De natuur in Nederland is behoorlijk versnipperd. Om daar verandering in aan te brengen werken het Rijk en de provincies sinds 1990 aan de aanleg van een duurzaam, samenhangend netwerk van grote en kleine natuurgebieden: de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones.

Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de vaak verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Zo'n zone kan bestaan uit natuurvriendelijke oevers, houtsingels, bosjes, heidevelden en struweel. Maar het kan ook een serie poelen zijn, kruidenrijk grasland, natte weilanden of graanakkers. Dieren en planten kunnen zich zo van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het Ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen Rode Lijsten samengesteld, die regelmatig bijgewerkt worden. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. In door het Ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen staan welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor compensatieverplichtingen.